

Vad gör konstförmedlingen?
En seminariereserie på Tensta konsthall
under våren 2014. I samarbete med
Institutionen för bildpedagogik och
Curatorlab, Konstfack.

routeyou.com

En av de stora frågorna i samtidskonsten är hur konsten förmedlas, på vilket sätt publiken kan möta konsten och ta del av den. Förmedling innefattar alltså presentation och kommunikation om och utifrån konst i bred bemärkelse. I takt med att curatingutbildningar blir allt vanligare riktas större fokus mot hur konsten presenteras i utställningssammanhang, men även utanför de etablerade konststrummen. Deltagarbaserade projekt kräver andra kommunikationssätt än de vedertagna. På många museer och konsthallar satsar man stort på det som kallas pedagogik, lärande och bildning, men ofta blir det för mycket pepinnar och varken konstens eller besökarnas integritet upprätthålls. Samtidigt får bildämnet, där konst är ett viktigt innehåll, allt mindre utrymme i skolan och vissa fall försvinner det helt.

Mot den bakgrunden är det viktigt att fördjupa sig i vad konstförmedlingen konkret gör idag. Genom fem fallstudier från olika delar av världen diskuteras bl a möjligheter och fallgropar i förhållande till dagens konstförmedling. Är det för lite konstförmedling på dagens konstinstitutioner, eller kanske för mycket?

Vilka konsekvenser får ett konstfokuserat arbetssätt jämfört med individcentrerade metoder? Vad händer med förmedlingen när den sätts in i aktivistiska sammanhang? Hur kan konst förmedlas för att möjliggöra för individen att kritiskt reflektera över sig själv och sitt varande i det omgivande samhället?

Onsdag 29.1, 18:30

Curator Sofia Hernandez Chong Cuy föreläser under rubriken Contemplation.

Onsdag 19.3, 18:30

Professor Helene Illeris föreläser under rubriken Gallery Education, Social Criticism and Change.

Onsdag 2.4, 18:30

Förmedlaren Emily Fahlén föreläser under rubriken Att förmedla konst på Tensta konsthall.

Onsdag 7.5, 18:30

Professor Beatrice von Bismarck föreläser under rubriken Curatoriska möten.

Tisdag 13.5, 18:30

Förmedlaren Janna Graham föreläser under rubriken Art Mediation: Target Practice vs Para-siting.

Sofia Hernandez Chong Cuy,
onsdag 29.1, 18:30
Contemplations (Betraktelser)

Kanske är närvaron av en "buktalare" i dagens utställningsvärld en effekt av en bestämd position - den privilegierade positionen, för att vara exakt - som berättelsen har haft i stora delar av den samtida konsten. Med buktalare menar jag den figur som ersätter en annan persons röst; som talar om, och i och med det, som bokstavligt, framför en berättelse varifrån konstverket framför oss skulle kunna utvecklas. I presentationen kommer vi att titta närmare på en seminariemodell, två konst-performance och ett ljudverk för att diskutera förmedling genom konst men som samtidigt komplementerar estetiska och pedagogiska strävanden i konsten.

Den här rösten, som i bästa fall komplementerar ett konstverk, i värsta fall gör dess visuella uttryck eller performativa natur irrelevant, uttrycks ofta av curatorn, pedagogen eller förmedlaren på ett livlöst sätt, mestadels didaktiskt och osinnligt. På så vis förloras mycket av det som skiljer konst från annan kulturproduktion.

på okonventionella sätt. De här så kallade punkterna har bestått av utställningar, events och publikationer. Hon uppskattar och har erfarenhet av att arbeta med beställningskonst, både beställningskonstens historia som utvecklats sedan 1960-talet och att experimentera med det idag. Då hon konstant är på resande fot, utför hon även "fältstudier" med nya konstnärer och konstplattformar genom att besöka ateljéer, utställningar, evenemang och ibland även skolor. Resten av sin vakna tid spenderar hon genom att läsa romaner, konsthistoria och ickefiktion (i den ordningen), ta en god-kafé-kaffe-paus för att träffa vänner, kolleger och potentiella samarbetspartners samt kolla Twitterflöden för att ta del av världsnyheter och annat. Hennes blogg: www.sideshows.org.

Jag anser att mycket av det här handlar om att vi misslyckas med att göra berättelsen till en del av den curatoriska processen samt i de källor och den forskning som föregår den. Det gäller utställningskontexten såväl som i allmänhetens egna förmodade önskningar och förmåga att analysera vilka krafter som styr konsten, dess diskurser och dess institutioner. Jag anser även att det här är anledningen till att konstförmedlingen idag verkar utgå från de grundläggande curatoriska frågeställningar som är en del av arbetet med organisera en utställning, vare sig det är i samarbete med en konstnär, en institution eller en potentiell publik, före presentationen av ett publikt konstverk, i visningen av det eller genom ett evenemang.

Sedan 2011 är Sofía Hernández Chong Cuy curator för samtida konst på Colección Patricia Phelps de Cisneros. Nyligen var hon även konstnärlig ledare och chefscurator för den nionde Bienal do Mercosul i Porto Alegre i Brasilien. Mycket av hennes curatoriska arbete har bestått i att arbeta nära konstnärer med att konceptualisera mötespunkter för publik för att uppleva konst

Helene Illeris, onsdag 19.3, 18:30
Gallery Education, Social Criticism and Change (Konstpedagogik, social kritik och förändring)

Hur kan institutioners konstpedagogik anta utmaningen från samtida deltagarbaserade konstpraktiker att arbeta konstnärligt med och via politiska frågor som hållbarhet och social rättvisa? Hur kan vi föreslå alternativ till dagens individualistiska "designkapitalism"? Föreläsningen presenterar fyra samtida exempel inom konstpedagogik i gallerivärlden med tonvikt på deras samarbets- och omvandlingspotential. Den kommer även att presentera och diskutera exempel på utbildningsprojekt, både från samtidskonstfältet och från konstpedagogiken. Slutligen kommer föreläsningen att utgå från "social kritik och förändring" för att reflektera över de grundläggande elementen i mötet med konstpedagogik: etik, estetik och politik.

Helene Illeris är filosofie doktor och professor i konstpedagogik på University of Agder samt på Telemark University College, båda belägna i Norge. Hennes forskningsområden rör sig inom

konstpedagogik i skolor och på gallerier/konsthallar med ett särskilt fokus på visuell kultur, samtida konstformer, estetiska inlärningsprocesser, social delaktighet och hållbarhet. Under 2009 publicerade Helene två böcker tillsammans med andra forskare:

Visuell kultur – viden, liv, politik och Konsten som läranderesurs. Hon har även publicerat ett flertal artiklar på engelska, danska, svenska och italienska som exempelvis "Employability or empowerment? Lifelong learning in art galleries from a critical curriculum-theoretical perspective" (2011) och "Interrogations: Art, art education and environmental sustainability" (2012).

Hon är koordinator på the Nordic research network CAVIC (Contemporary Art and Visual Culture in Education) och var förut en medlem av Kulturrådet i Norge.

Emily Fahlén, onsdag 2.4, 18:30
Att förmedla konst på Tensta konsthall

Det finns ingen bank i Tensta längre. En lokal förening behöver en större lokal men har inte råd med hyran och den privata hyresvärden vill inte samarbeta. En reporter kommer för att skriva om "gängvåldet" men har kanske inte ens varit i Tensta tidigare - ändå har han sin berättelse klar. På trappan utanför konsthallen hänger bara killar, i hela centrum hänger nästan bara män. Reflektioner kring konkreta faktorer som dessa är ofta utgångspunkten för hur nya projekt initieras på Tensta konsthall: om miljonprogrammets historia och framtid, samarbetet med en lokal förening, ett textpris för unga från området, ett separatistiskt modeprojekt för unga tjejer från Ross Tensta gymnasium. Förmedlingsarbetet är en ständig forskningsprocess där å ena sidan konsten och å andra sidan Tensta som plats är fokus. I faktiska exempel tecknas bilden av ett nytt Sverige där lokal organisation ofta får ta vid där samhället sviker med sin frånvaro. I föreläsningen kommer Emily Fahlén, förmedlare på Tensta konsthall, att

presentera och diskutera konsthallens förmedlingsarbete och hur det tar form. Med samarbetet som kärna och metod, och med konsten och Tensta som utgångspunkter, diskuteras mötet mellan internationella och lokala konstprojekt, i gränslandet mellan det organisatoriska, curatoriska och pedagogiska.

Emily Fahlén (1983) arbetar sedan 2011 som förmedlare på Tensta konsthall. Hon har under de senaste åren bl a projektlett The Silent University, en kunskapsplattform för asylsökande, papperslösa och flyktingar, samarbetet med Kvinnocenter i Tensta Hjulsta samt tretton olika konstkollektioner för barn och unga i Stockholm. Emily Fahlén är utbildad vid bildpedagogiska institutionen på Konstfack samt konstvetenskapliga institutionen på Stockholms universitet.

**Beatrice von Bismarck, onsdag 7.5,
18.30**

Curatoriska möten (Curatorial
Encounters)

Om vi förutsätter att curatorns främsta uppgift är att skapa förbindelser, utgör mötet mellan det ännu icke sammankopplade; mellan människor, saker, platser och information, själva kärnan i det curatoriska arbetet. Med det följer nödvändigheten att forma och artikulera mötet, att anpassa och modifiera det i förhållande till den förändrade kontexten, att definiera och omdefiniera dess estetiska, sociala, ekonomiska och politiska betydelse. Utställningen "When Attitudes Become Form—Bern 1969 / Venice 2013" i Fondazione Prada, Venedig, som var ett återskapande av den numera legendariska utställningen "When Attitudes Become Form: Works—Concepts—Processes—Situations—Information – på Kunsthalle Berlin 1969 – är ett lysande exempel på möjligheterna i det curatoriska arbetet. Den illustrerar vilka spatiala, temporära, materiella, sociala och symboliska förändringar en utställning kan genomgå beroende på sammanhanget.

Beatrice von Bismarck (Leipzig/Berlin) undervisar i konsthistoria, visuell kultur och curating på Konstakademien i Leipzig. 1989 – 1993 arbetade hon som kurator på avdelningen för 1900-talskonst på Städelschen Kunstinstitut, Frankfurt/Main och fram till 1999 undervisade hon på Lüneburgs universitet. Där var hon en av grundarna och art-director i projektrummet "Kunstraum der Universität Lüneburg" samt initiativtagare till M.A. programmet "Cultures of the Curatorial" som startade hösten 2009. Aktuella forskningsområden: kulturella produktionssätt i teori och praktik; curatorisk praktik; effekten av nyliberalism och globalisering på det kulturella fältet; postmoderna föreställningar av "konstnären". Publikationer: Games Fights Collaborations. Art and Cultural Studies in the 90s, Ostfildern-Ruit 1996. (red. med Diethelm Stoller, Ulf Wuggenig); Christian Philipp Müller. Branding the Campus. Art, Architecture, Design, Identity Politics, Düsseldorf 2001. (red. med Diethelm Stoller, Astrid Wege, Ulf Wuggenig); Interarchive. Archival Practices and Sites in the Contemporary Art Field, Köln 2002. (red. med Hans-

Peter Feldmann, Hans Ulrich Obrist, Diethelm Stoller, Ulf Wuggenig); Grenzbespielungen. Visuelle Politik in der Übergangszone (Performing the Border. Visual Politics in Zones of Transgression), (ed.), Köln 2005; Globalisierung/ Hierarchisierung. Kulturelle Dominanzen in Kunst und Kunstgeschichte (Globalization/ Hierarchization. Cultural Dominances in Art and Art History), Marburg 2005 (red. med Irene Below); Nach Bourdieu: Visualität, Kunst, Politik (After Bourdieu. Visuality, Art, Politics), Wien 2008 (red. med Therese Kaufmann, Ulf Wuggenig); Auftritt als Künstler (Performance as Artist), Köln 2010; Cultures of the Curatorial (red. med Jörn Schaffaf and Thomas Weski), Berlin 2012.

Janna Graham, tisdag 13.5, 18:30
Art Mediation: Target Practice vs Parasiting (Konstförmedling: målinriktning kontra parasitering)

Presentationen kommer att tala om en nyckelkonflikt inom förmedlingspraktiker: den som befinner sig mellan att rikta sig till publik - alltså odlandet av tillgången till, inkluderingen av och ökad av publik för kulturobjekt och institutioner som producerar och presenterar kultur som är användbar – och den som görs i solidaritet med avkolonisering och social rättvisa. Skillnaden mellan de här koncepten handlar både om riktning och etik. Presentationen kommer att bestämt argumentera mot den förra genom att använda sig av avkoloniseringsmetoder som t ex den brasilianska pedagogen Paulo Freires kritik av utbildningens “bankkoncept” där flödet av kulturinformation börjar hos kulturinstitutionerna för att sedan skickas vidare till andra. Genom att argumentera för “para-siting practices” så kommer Graham att ge historiska exempel och dela med sig av erfarenheter från fem års kollektiva studier från

Edgware Road och andra områden i London, där kulturarbetare har försökt utveckla projekt i solidaritet med migranters, sexarbetares, högstadies- och gymnasieelevers, hemlösa och äldres kamp. Samtidigt har Graham varit del av en konventionell kulturinstitution. Motsägelserna som kommer ur en sådan erfarenhet är karaktäristiska för vad som ofta möter förmedlare idag, slitna mellan en nyliberal kultursfär med siktet ställt på expansion, draga till “integrationsprojekt” för nyanlända, och bångstyriga element och möjligheter för engagerade sociala och tvärgående praktiker.

Janna Graham, som i grunden är utbildad geograf har initierat och samarbetat i ett flertal pedagogiska, konstnärliga och forskningsbaserade projekt inom och utanför konstvärlden. Hon är nu Projects Curator på the Serpentine Gallery, där hon arbetar tillsammans med andra för att skapa The Centre for Possible Studies, ett residencyprogram för konstnärer, en bas för forskning och ett folkbildningsprogram i området Edgware Road i London, där konstnärer och boende utvecklar “studier av möjligheter” som ett svar på ett

ojämlikt stadsrum. På Serpentine har hon även utvecklat projektet Skills Exchange: Urban Transformation and the Politics of Care, ett tre-årigt program för konstnärer som arbetar med frågor som rör äldreomsorg, vilket kulminerade i den nyligen publicerade boken Art+Care: a Future. Hon har arbetat som pedagog, forskare och curator på institutioner som the Art Gallery of Ontario (Toronto), Whitechapel Gallery (London), Vanabbemuseum (Eindhoven) och Plymouth Art Centre (Plymouth). Graham hör till den 10 personer stora ljud- och politikkollektivet Ultra-red, hon arbetar med the Precarious Workers Brigade i London och är en del av bandet och studiegruppen av nyliberalism - Chicago Boys: while we were singing they were dreaming.

routeyou.com